

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Закарпатський лісотехнічний фаховий коледж
Національного лісотехнічного університету України»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора ЗЛФК

від 08.2023 № 106-О

Михайло ЛИПЧЕЙ

Положення

**про самостійну роботу здобувачів освіти
у Відокремленому структурному підрозділі
«Закарпатський лісотехнічний фаховий коледж
Національного лісотехнічного університету України»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
протокол № 1
від 31 серпня 2023

м. Хуст -2023

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про самостійну роботу здобувачів освіти у ВСП «Закарпатський лісотехнічний фаховий коледж Національного лісотехнічного університету України» (далі – Положення) розроблено згідно з вимогами нормативно-правових документів у сфері освіти: Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», положень ВСП «ЗЛФК НЛТУ» (далі – Коледж), які безпосередньо або опосередковано пов'язані з організацією освітнього процесу.
- 1.2. Стимулювання професійного зростання студентів, виховання їхньої творчої активності, конкурентоспроможності на ринку праці є можливим за умови підвищення ролі самостійної роботи студентів та посилення роботи викладацького складу щодо розвитку навичок самостійної роботи студентів.
- 1.3. Самостійна робота здобувачів освіти є невід'ємною складовою освітньої діяльності коледжу, в процесі якої заплановані завдання виконуються під методичним керівництвом викладачів, без посередньої їхньої участі. Цей вид роботи є основним засобом засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.
- 1.4. Мета самостійної роботи студентів:
- формування у здобувачів освіти потреби безперервного самостійного поповнення знань;
 - поглиблення системи знань з дисциплін загальної та професійної підготовки;
 - розвиток творчих здібностей та активізації розумової діяльності.
- 1.5. Обсяг навчального часу, відведеного для самостійної роботи, регламентується нормативними документами, визначається робочим навчальним планом, робочими навчальними програмами дисциплін і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.
- 1.6. Це Положення визначає вимоги та умови, що необхідні для організації самостійної навчальної і наукової діяльності здобувачів освіти та спрямоване на вирішення таких завдань:

- формування у здобувачів освіти практичних навичок самостійної роботи з опрацювання та засвоєння навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань з навчальних дисциплін (індивідуальні пошукові роботи, курсові роботи), розрахунково-практичні роботи, проекти тощо);
- сприяння розвитку у здобувачів освіти мотивації до навчання та поглиблення професійних наукових і практичних інтересів;
- формування професійних якостей, розвитку знань, умінь та навичок майбутніх фахівців;
- створення умов для реалізації єдиного підходу викладачів до організації самостійної роботи студентів;
- сприяння формування у здобувачів освіти культури розумової праці, самостійності та ініціативи у пошуку та набутті знань, вироблення навичок роботи з літературою.

2. Організація самостійної роботи здобувачів освіти

2.1. Зміст самостійної роботи здобувачів освіти із конкретної дисципліни визначається навчальною та робочою навчальною програмами вивчення дисципліни.

2.2. Теми, які виносяться на самостійне вивчення, викладач зазначає у робочій програмі з дисципліни, вказуючи перелік питань, літературу та форму контролю.

2.3. На самостійну роботу можуть виноситись:

- окремі практичні роботи, що не потребують безпосереднього керівництва викладача;
- частина теоретичного матеріалу, менш складного за змістом.

2.4. Самостійна робота здобувачів освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни, куди входять:

- методичні матеріали (методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи);
- основна література (підручник, конспект лекцій викладача, навчальні та методичні посібники);

- навчальну і навчально-методичну літературу (наукова, фахова, періодична), розроблену з урахуванням частки самостійної роботи студентів, та інші матеріали;
 - інтернет-ресурси.
- 2.5. Самостійна робота над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватись у бібліотеці коледжу, навчальних кабінетах, комп'ютерних кабінетах (лабораторіях) з можливістю роботи в Інтернеті, а також у домашніх умовах. В місцях проходження практики (бази практики) відповідно до укладених договорів;
- 2.6. При поєднанні різних форм навчання, рекомендовано використовувати освітню платформу Google Classroom для створення завдань, перевірки та оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти.
- 2.7. В умовах дистанційного (синхронного та асинхронного) навчання рекомендовано проводити контроль виконаних завдань самостійної роботи шляхом Google форм та інших Google додатків.

3. Система навчально-методичних засобів для забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти

- 3.1. При самостійному опрацюванні навчального матеріалу велике значення для студента має навчально-методичний комплекс, вміст якого передбачає:
- методичні рекомендації по написанню курсової роботи;
 - перелік питань, що виносяться на семінарські заняття;
 - перелік контрольних завдань, запитань, тестів для самоперевірки;
 - перелік літератури;
 - робочий зошит (за наявності) з виконання самостійної роботи;
 - робочу програму з навчальної дисципліни з чітким визначенням змісту й обсягу аудиторної і позааудиторної навчальної роботи;
 - конспект лекцій (опорний конспект);
 - інструкції з лабораторних та практичних занять;
 - методичні рекомендації щодо вивчення окремих тем чи напрацювання практичних навичок.
- 3.2. Види завдань до самостійної роботи.

Залежно від особливостей дисциплін, викладач може пропонувати здобувачам освіти різні види завдань самостійної роботи, які можна виконувати під час дистанційного, асинхронного, змішаного чи очного навчання:

- опрацювання інформації, отриманої безпосередньо на обов'язкових навчальних заняттях;
- робота з відповідними підручниками та особистим конспектом лекцій;
- самостійне вивчення окремих тем або питань із розробкою конспекту;
- робота в мережі Інтернет;
- реферати (есе);
- виконання індивідуальних графічних, розрахункових завдань;
- практична підготовка;
- виконання курсових робіт (проектів);
- виконання дипломних робіт (проектів);
- участь у роботі наукових і науково-практичних конференцій, семінарів, олімпіад з фаху тощо;
- підготовка до підсумкової атестації.

3.3. Успішне виконання завдання самостійної роботи можливе за умови наявності у здобувачів освіти певних навичок: уміння працювати з книгою (складати план, конспект, реферат); проводити аналіз навчального матеріалу (складати різні види таблиць, проводити їх порівняння); здійснювати пошук та обробку інформації в мережі Інтернет; створювати презентації.

3.4. Самостійні завдання можуть виконуватись у робочому зошиті, на окремих картках, альбомних листах у вигляді креслення, графіків, кросвордів, малюнків в альбомах тощо. Кращі роботи як зразки залишаються в кабінетах (лабораторіях), експонуються на виставці студентських робіт тощо.

4. Організація контрольних заходів самостійної роботи здобувачів освіти

4.1. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль знань студентів.

4.2. Поточний контроль є частиною освітнього процесу і проводиться під час лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять.

4.3. Форми поточного контролю:

- письмове фронтальне опитування студентів на початку чи в кінці лекції (5-10 хв.). Відповіді перевіряються й оцінюються викладачем у позааудиторний час;
- усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей студентів (5-10 хв.);
- перевірка набутих умінь на практичних, лабораторних заняттях;
- тестова перевірка знань студентів;
- перевірка домашніх завдань;
- інші форми.

4.4. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачами освіти в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовується при проведенні занять.

4.5. Контроль за опрацюванням навчального матеріалу, винесеного на самостійну роботу, проводиться викладачем на заняттях та в позааудиторний час.

4.6. Виконання самостійної роботи з теми враховується при тематичному оцінюванні.

4.7. Виконання деяких завдань самостійної роботи студентів може контролюватись під час проведення лабораторних і практичних занять, під час проведення семінарів (деякі питання семінару можуть торкатись тем, які частково або повністю пророблялись самостійно), викладач може передбачити проведення семінару повністю за темами самостійної роботи.

4.8. Самостійна робота з дисципліни відноситься до обсягу навчального матеріалу, який передбачений у межах визначених годин (кредитів ЄКТС) згідно навчального плану.

4.9. При проведенні підсумкового контролю знань здобувачів освіти, необхідно враховувати і якість виконання самостійної роботи здобувачем освіти, так як це є частина обсягу навчального матеріалу з кожної дисципліни, відповідно до навчальної та робочої програми.

5. Проведення консультацій викладачами коледжу при організації самостійної роботи студентів

5.1. Консультація – один із видів навчальних занять у коледжі, що передбачає роботу викладача зі студентом або групою студентів, яка проводиться поза розкладом навчальних занять з певної дисципліни.

5.2. Сутність проведення консультації полягає у створенні необхідних умов для реалізації пізнавальної діяльності студентів і має на меті здійснення роз'яснення, систематизації, поглиблення та закріплення теоретичних і практичних знань, які студенти отримують в процесі навчання, зокрема, і під час практики.

5.3. Метою проведення консультацій є:

- виявлення обсягу, глибини і якості сприйняття студентом навчального матеріалу;
- недоліків чи прогалин у знаннях студента та встановлення їх причин і шляхів усунення;
- стимулювання інтересу студента до навчальної дисципліни;
- підвищення рівня підготовки студента, всебічне сприяння в опануванні ним матеріалів навчальної дисципліни;
- розвиток у студента навичок самостійного опрацювання матеріалу та оволодіння методикою досліджень.

5.4. Консультації з самостійної роботи студента проводяться перед виконанням та при підведенні підсумків самостійної роботи, у процесі роботи студентів над курсовими роботами та підготовці до підсумкової атестації.

5.6. Консультації викладача зі студентами проводяться відповідно до графіку, в якому визначено день, час проведення консультації та номер аудиторії.

5.7. Студентові, який звернувся у визначений графіком час, викладач зобов'язаний надати консультацію або провести індивідуальну роботу, зокрема і з метою відпрацювання пропущених навчальних занять.